

Introbables, II: *Poemes a l'hora de dinar*

LLIBRES / POESIA / 5 FEBRER, 2019

Oi que seria divertit
que el Dit ens hagués dissenyat
per cagar només un cop per setmana?

Cada dia ens aniríem
engreixant i diumenge al matí
mentre tothom és a missa

plop!

L'autor d'aquesta provocació magnífica que es titula, simplement, Poema, i que he traduït per a l'ocasió, és el nord-americà Frank O'Hara. Va néixer el 1926 a Baltimore i va morir quaranta anys més tard, atropellat per un cotxe a la platja de Fire Island, a prop de Nova York. Quatre mesos abans de l'accident el van filmar per a la televisió americana. Al breu documental dirigit per Richard O. Moore se'l veu ara a casa seva, teclejant en una màquina d'escriure, fumant, parlant per telèfon o amoixant un gat; ara al taller d'Alfred Leslie, un dels seus múltiples amics pintors, que va nu de cintura en amunt i li ensenya un munt de quadres, entre els quals destaca un autoretrat gegant; ara als carrers de Nova York, als voltants d'Union Square, on els dos amics passegen, amb abrics llargs, sota un cel ple de núvols. Tot plegat dona una idea de les coses més importants a la vida de Frank O'Hara: només hi faltaria la música clàssica moderna. N'escoltava molta i hi entenia: abans de dedicar-se a la poesia i a la crítica d'art, havia estudiat piano i composició a Harvard.

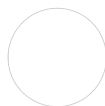
Dels cinc llibres que es van publicar en vida del poeta, el més característic i el més celebrat va sortir el 1964 i es diu *Lunch Poems* —el poema citat més amunt n'és un. En català no existeix, i en castellà n'hi ha una edició descatalogada, *Poemas a la hora de comer* (DVD, 1997), a cura d'Eduardo Moga, que en va elaborar una versió molt bona, mantenint la naturalesa compacta i desimbolta de la llengua original. Se suposa que molts d'aquests poemes van ser escrits, o almenys concebuts, al migdia, quan O'Hara sortia del MOMA, on treballava de curador, a fer un mos ràpid i un tomb per la ciutat. Si més no, aquesta és l'excusa per aplegar-los en un volum. Tot sovint comencen com un apunt de dietari o com un remolí de pensaments escrits a raig, amb una puntuació mínima, com ara:

Són les 12.10 a Nova York i em pregunto
si acabaré això a temps per dinar amb en Norman
ai el dinar! M'estic tornant boig em temo
entre la ressaca i el cap de setmana imminent
a cal Kenneth Koch que s'engresca de seguida

si pogués quedar-me a la ciutat treballant els poemes
a l'estudi de la Joan per a un llibre nou
de Grove Press i potser no me'l publiquen
però és bonic en un àtic a altes hores de la nit
preguntar-te si això que fas té cap gràcia
quan l'únic que pots dir és que ho has fet

La singularitat dels versos d'O'Hara radica en el to fresc, quotidià, intimista i autoirònic alhora, i en el fet que siguin sempre clarament autobiogràfics però mai impúdicament confessionals. A més a més, hi ha pocs llibres tan aferrats a un espai i un temps determinat. Amb els noms dels carrers, edificis i cafeteries que hi surten es podria reconstruir el paisatge urbà de la Nova York dels anys cinquanta i seixanta. Amb els noms de poetes i pintors que hi brillen momentàniament es podria fer una enciclopèdia del món artístic i bohemí de l'època, però O'Hara parla de tots ells amb tanta familiaritat i calidesa que, més que d'encasellar-los, a un li vénen ganes de convidar-los a un cafè i parlar-hi una bona estona. I el cert és que s'ho mereixen. Per exemple, el Kenneth Koch de qui se'ns diu que «s'engresca de seguida» és un dels representants més carismàtics de l'anomenada escola poètica de Nova York, juntament amb O'Hara mateix i John Ashbery. Gràcies a un escrit d'aquest últim, sabem que Frank, en acabar un poema, l'entaforava en un calaix o en una capsa i se n'oblidava de seguida; si un editor li demanava que li enviés un recull, O'Hara trigava mesos a trobar i reunir els manuscrits dispersos i amb prou feines se'n sortia. Molts dels seus poemes es van perdre, i molts altres s'haurien perdut si no fos per un grapat d'amics com Koch o Ashbery, que els copiaven a mà, els guardaven a casa seva o se'ls enviaven per carta entre ells. Segons Ashbery, no era perquè Frank O'Hara no volgués publicar, sinó perquè allò que ja estava fet deixava d'interessar-lo: la seva imaginació vivia en el present o en el futur immediat. Tant de bo en un futur no gaire llunyà *Lunch poems* es tradueixi al català i es reediti la versió castellana d'Eduardo Moga.

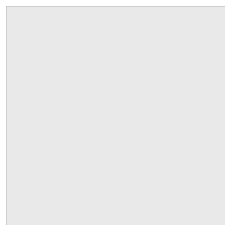
ETIQUETES: [ALFRED LESLIE](#) [ESCOLA DE NOVA YORK](#) [FRANK O'HARA](#) [JOHN ASHBERY](#)

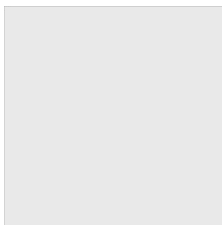
XÈNIA DYAKONOVA | ÚLTIMES PUBLICACIONS

(Sant Petersburg, 1985). És Llicenciada en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada. Ha publicat tres llibres de poemes en rus i un en català, *Per l'inquilí anterior* (Blind Books, 2015) i un grapat de traduccions de literatura russa. És guanyadora del Premi Vidal Alcover de Traducció (2016) i del Premi PEN de Traducció (2018). Imparteix classes a l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès i col·labora amb el diari *Ara*.

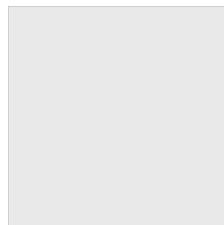
Articles relacionats

John Ashbery: tres poemes, dos llibres, una nota

John Ashbery: Tres poemes d'Autoretrat en un mirall convex (català)

John Ashbery: Tres poemes de Self-portrait in a Convex Mirror (english)

Llibres
Cultura
Nosaltres
Contacte

© LA LECTORA
hola@lalectora.cat

Política de privacitat
Copyleft

